

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____ Л.І.Чорний
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ 2020 року
М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОЛІЗІЙНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
МІЖНАРОДНИХ ПРИВАТНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН»
для підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора
філософії (к.ю.н.) за спеціальністю 081 Право, галузі знань 08 Право
(за спеціальністю «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право;
міжнародне приватне право»)
за денною та заочною формою навчання

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	3
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	– 3
	1.2.	Лекції	– 3
	1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття	– 5
	1.4.	Самостійна робота здобувачів	– 8
	1.5.	Індивідуальні завдання	– 10
	1.6.	Підсумковий контроль	– 12
2.	Схема нарахування балів	–	14
3.	Рекомендовані джерела	–	15
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	24

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Загальна характеристика механізмів правового регулювання у міжнародному приватному праві	14	1	1	-	-	12	14	1	1	-	-	12
2.	Колізійні норми міжнародного речового права. Інвестиції.	14	1	1	-	-	12	14	1	1	-	-	12
3.	Колізійні питання міжнародних договірних зобов'язань	14	1	1	-	-	12	14	1	1	-	-	12
4.	Позадовірні зобов'язання та їх колізійне регулювання	14	1	1	-	-	12	14	1	1	-	-	12
5.	Колізійні питання міжнародних трудових правовідносин	15	2	1	-	-	12	15	2	1	-	-	12
6.	Проблеми колізійного регулювання у міжнародному сімейному та спадковому праві	19	2	1	-	-	16	19	2	1	-	-	16
	Усього годин:	90	8	6	-	-	76	90	8	6	-	-	76

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
	Змістовий модуль 1	
1.	Загальна характеристика механізмів правового регулювання у міжнародному приватному праві.	1
1.1.	Колізійний і матеріально-правовий методи правового регулювання.	

1.2.	Поняття і значення колізійних норм. Структура та види колізійної норми.	
1.3.	Колізії законів і їх види (просторові, інтерперсональні та інтертемпоральні).	
1.4.	Типові колізійні прив'язки та сфера їх застосування в МПрП.	
1.5.	Принцип автономії волі сторін: сутність, відмінність від колізійної прив'язки, сфера застосування, межі і обмеження у застосуванні.	
2.	Колізійні норми міжнародного речового права. Інвестиції.	1
2.1.	Колізійне регулювання права власності та інших речових прав в міжнародному приватному праві.	
2.2.	Сфера дії речового статуту.	
2.3.	Правове регулювання іноземних інвестицій: поняття, форми і види інвестицій.	
3.	Колізійні питання міжнародних договірних зобов'язань.	1
3.1.	Поняття та особливості зовнішньоекономічних договорів (контрактів).	
3.2.	Колізійні питання зобов'язального права в міжнародному приватному праві.	
3.3.	Принципи УНІДРУА: сутність, сфера дії та механізм застосування.	
3.4.	ІНКОТЕРМС: поняття, сфера дії та механізм застосування.	
4.	Позадовірні зобов'язання та їх колізійне регулювання	1
4.1.	Загальна характеристика позадовірних зобов'язань в міжнародному приватному праві.	
4.2.	Колізійне регулювання деліктних зобов'язань в праві України та зарубіжних країн. Сфера деліктного статуту.	
4.3.	Умови настання деліктного зобов'язання в національних правових системах.	
4.4.	Особливості матеріально-правового регулювання деліктних правовідносин.	
4.5.	Правовідносин.	
5.	Колізійні питання міжнародних трудових правовідносин.	2
5.1.	Передумови виникнення міжнародних трудових відносин.	
5.2.	Діяльність та основні конвенції Міжнародної організації праці.	
5.3.	Колізійно-правове регулювання міжнародних трудових відносин в праві України та іноземних держав.	
5.4.	Трудові права іноземців в Україні.	
5.5.	Трудові права українських громадян за кордоном.	
6.	Проблеми колізійного регулювання у міжнародному сімейному та спадковому праві	2
6.1.	Інститут шлюбу в міжнародному приватному праві (матеріальні та формальні умови вступу у шлюб).	
6.2.	Джерела правового регулювання шлюбно-сімейних відносин в міжнародному приватному праві.	
6.3.	Колізійно-правове регулювання сімейних відносин в праві України та іноземних держав.	
6.4.	Визнання в Україні шлюбів укладених за кордоном. Недійсність шлюбу.	
6.5.	Міжнародне усиновлення (удочеріння).	

6.6.	Передумови виникнення міжнародного спадкування.	
6.7.	Колізійне регулювання міжнародного спадкування. Сфера дії спадкового статуту.	
6.8.	Матеріально-правове регулювання міжнародних спадкових правовідносин в Україні та іноземних державах.	
6.9.	Спадкові права іноземців в Україні.	
6.10.	Спадкові права громадян України за кордоном.	
	Усього	8

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Загальна характеристика механізмів правового регулювання у міжнародному приватному праві

Тема 2. Колізійні норми міжнародного речового права. Інвестиції.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Колізійний і матеріально-правовий методи правового регулювання.
- 1.2. Поняття, види і структура колізійних норм.
- 1.3. Колізії законів і їх види (просторові, інтерперсональні та інтертемпоральні).
- 1.4. Типові колізійні прив'язки та сфера їх застосування в МПрП.
- 1.5. Автономія волі сторін: сутність, сфера застосування, межі і обмеження у застосуванні.
- 1.6. Принцип «найбільш тісного зв'язку», його значення в сучасному колізійному праві і форми прояву.
- 2.1. Загальні та спеціальні колізійні прив'язки речових правовідносин та сфера їх дії.
- 2.2. Право власності на валюту та валютні цінності. Операції з валютними цінностями.
- 2.3. Правове регулювання іноземних інвестицій.
- 2.4. Поняття, види і форми іноземних інвестицій.
- 2.5. Механізм переміщення іноземних інвестицій через митний кордон України та порядок внесення їх на баланс суб'єктів підприємницької діяльності.
- 2.6. Відповідальність за порушення інвестиційних зобов'язань та їх захист в міжнародному приватному праві.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: власність, право власності, колізійний принцип, майно, рухоме майно, нерухоме майно, особистий закон власника, закон місцезнаходження речі, набувальна давність, валютні цінності, іноземні інвестиції.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Колізійне регулювання права власності та інших речових прав в МПрП. Закон місця знаходження речі як колізійний принцип МПрП. Спеціальні колізійні прив'язки для окремих питань, пов'язаних з речово-правовими відносинами.

Матеріально-правове регулювання права власності в МПрП. Кваліфікація понять «рухоме» та «нерухоме» майно в різних країнах.

Право власності на валютні цінності в МПрП.

Правове регулювання іноземних інвестицій: поняття, форми і види інвестицій. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні та за кордоном. Суб'єкти інвестиційної діяльності. Обмеження і стимулювання інвестиційної діяльності. Захист іноземних інвестицій

міжнародними договорами. Вільні економічні зони та іноземні інвестиції. Поняття офшорних зон.

Порядок управління та розпорядження власністю України та фізичних і юридичних осіб, яка знаходиться за кордоном. Імунітет власності іноземної держави.

Проблеми захисту права власності на культурні цінності.

Семінарське заняття 2

Тема 3. Колізійні питання міжнародних договірних зобов'язань.

Тема 4. Позадовісні зобов'язання та їх колізійне регулювання.

Питання для усного опитування та дискусії

3.1. Форма, порядок підписання і строк дії зовнішньоекономічних договорів (контрактів) в Україні.

3.2. Право, застосовуване до форми та змісту угод і договорів. Сфера дії зобов'язального статуту.

3.3. Договори міжнародної купівлі-продажу: основні положення.

3.4. Особливості застосування Принципів УНІДРУА та ІНКОТЕРМС до договорів міжнародної купівлі-продажу.

4.1. Основні види позадовісних зобов'язань в міжнародному приватному праві.

4.2. Колізійне регулювання позадовісних зобов'язань в праві України та зарубіжних країн.

4.3. Колізійне регулювання деліктних зобов'язань в праві України та зарубіжних країн.

4.4. Умови відшкодування шкоди, завданої в міжнародному приватному праві.

4.5. Уніфікація норм щодо позадовісних зобов'язань в міжнародному приватному праві.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: зовнішньоекономічний договір, контракт, сторона договору, продавець, наймодавець, ліцензіар, довіритель, перевізник, кредитор, страховик, експедитор, дарувальник, поручитель, заставадавець, місце укладення договору, умови договору, реєстрація договору, ліцензування, сертифікація, оферта, акцепт, деліктні зобов'язання, завдання шкоди, протиправність діяння, місце завдання шкоди, місце настання шкідливих наслідків, моральна шкода, безпідставне збагачення, ведення чужих справ без доручення, відшкодування шкоди.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Джерела правового регулювання механізму вчинення правочинів в МПрП.

Поняття, види і особливості зовнішньоекономічних угод. Форма, порядок підписання і строк дії зовнішньоекономічних угод в Україні.

Колізійні питання зобов'язального права в МПрП. Сфера дії зобов'язального статуту. Автономія волі сторін та її межі. Право, застосовуване до форми та змісту угод і договорів.

Уніфіковані норми щодо міжнародної купівлі-продажу. Віденська конвенція 1980 р. про договори міжнародної купівлі-продажу. Гаазька конвенція 1986 р. про право застосовуване до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів. Принципи УНІДРУА. Типові закони і контракти. ІНКОТЕРМС: поняття і правила застосування.

Види позадовісних зобов'язань в міжнародному приватному праві. Колізійне регулювання позадовісних зобов'язань. Колізійне регулювання деліктних зобов'язань в праві України та зарубіжних країн. Сфера деліктного статуту. Завдання шкоди в Україні. Завдання шкоди за кордоном.

Специфіка регулювання деліктних зобов'язань в англо-американській системі права. Особливості матеріально-правового регулювання деліктних правовідносин з іноземним елементом в Україні. Міжнародні договори в сфері правового регулювання деліктних зобов'язань.

Колізійні питання відносин з безпідставного збагачення в праві України і іноземних держав. Сфера застосовуваного статуту до таких правовідносин.

Колізійне регулювання відносин із ведення чужих справ без доручення в праві України та іноземних держав. Сфера застосовуваного статуту до таких правовідносин.

Умови відшкодування шкоди у позадоговірних зобов'язаннях в міжнародному приватному праві. Міжнародні договори, що здійснюють правове регулювання позадоговірних зобов'язань в міжнародному приватному праві.

Семінарське заняття 3

Тема 5. Колізійні питання міжнародних трудових правовідносин.

Тема 6. Проблеми колізійного регулювання у міжнародному сімейному та спадковому праві.

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Передумови виникнення міжнародних трудових відносин.
- 5.2. Джерела правового регулювання міжнародних трудових правовідносин.
- 5.3. Колізійно-правове регулювання міжнародних трудових відносин в праві України та іноземних держав.
- 5.4. Порядок працевлаштування українських громадян за кордоном (особливості укладення трудового договору, регулювання умов праці, робочий час та час відпочинку, механізм звільнення).
- 5.5. Трудові права іноземців в Україні.
- 6.1. Матеріальні умови вступу в шлюб в законодавствах зарубіжних країн.
- 6.2. Формальні умови вступу в шлюб в міжнародному приватному праві.
- 6.3. Колізійно-правове регулювання сімейних відносин в праві України та іноземних держав.
- 6.4. Майнові та особисті немайнові права батьків та дітей в міжнародному приватному праві.
- 6.5. Консульські шлюби: матеріально-правове та колізійне регулювання
- 6.6. Передумови міжнародного спадкування та джерела його правового регулювання.
- 6.7. Спадкування за законом в міжнародному приватному праві.
- 6.8. Колізійні питання спадкування за заповітом.
- 6.9. Спадковий статут. Сфера дії спадкового статуту.
- 6.10. Питання набуття державою прав на спадкове майно.
- 6.11. Спадкування українських громадян за кордоном.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: трудові відносини, місце роботи, роботодавець, працівник, працевлаштування, трудовий договір, службові відрядження, співробітництво, дипломатичний персонал, урядові організації, професійне захворювання, сім'я, шлюб, формальні умови вступу в шлюб, матеріальні умови вступу в шлюб, шлюбний вік, форма укладення шлюбу, заручини, особисті немайнові відносини подружжя, майнові відносини подружжя, правовий режим майна подружжя, шлюбний договір, полігамія, розірвання шлюбу, опіка, піклування, аліментні зобов'язання, усиновлення; спадкування за законом, спадкування за заповітом, форма заповіту,

спадкодавець, спадкоємці, тестаментоздатність, місце складення заповіту, місце проживання спадкодавця, черговість спадкування, спадковий статут, спадкова трансмісія, виморочне майно.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Передумови виникнення міжнародних трудових відносин. Діяльність і конвенції Міжнародної організації праці. Двосторонні угоди України з питань праці.

Колізійно-правове регулювання міжнародних трудових відносин в праві України та іноземних держав.

Трудові права іноземців в Україні: контракт з українською організацією і відрядження. Обмеження працездатності іноземців в Україні. Робота на спільних підприємствах в міжнародних організаціях. Трудові права українських громадян за кордоном: контракт з іноземною організацією і відрядження. Питання соціального забезпечення в МПРП.

Колізійно-правове регулювання сімейних відносин в праві України та іноземних держав.

Шлюб в міжнародних відносинах. Укладення шлюбу українських громадян з іноземцями. Укладення шлюбу українських громадян з іноземцями за кордоном. Консульські шлюби. Розірвання шлюбу. Визнання в Україні шлюбів укладених за кордоном. Недійсність шлюбу.

Міжнародне усиновлення (удочеріння). Міжнародні конвенції з питань усиновлення. Колізійні питання усиновлення. Порядок усиновлення. Опіка і піклування: загальні вимоги і колізійні прив'язки. Положення консульських конвенцій України та Конвенції про правову допомогу країн СНД з питань опіки і піклування.

Передумови виникнення міжнародного спадкування. Міжнародно-правове та національне регулювання спадкових правовідносин.

Колізійне регулювання міжнародного спадкування. Колізійні прив'язки. Сфера дії спадкового статуту.

Матеріально-правове регулювання міжнародних спадкових правовідносин в Україні та іноземних державах. Спадкові права іноземців в Україні. Спадкові права громадян України за кордоном. Перехід майна у спадок державі, а також державним органам і громадським організаціям. Положення договорів про правову допомогу та консульських угод щодо спадкування.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Загальна характеристика механізмів правового регулювання у міжнародному приватному праві

Завдання 1. Віднайти кожен з різновидів колізійних норм в національних та міжнародних нормативно-правових актах.

Завдання 2. З'ясувати поняття «кумуляції» та «розщеплення» колізійних прив'язок, навести приклади.

Питання для самоконтролю

- Функції колізійних норм, їх природа і співвідношення з нормами інших галузей права.
- Принцип «найбільш тісного зв'язку», його значення в сучасному колізійному праві і форми прояву.
- Феномен світового процесу внутрішньо національної кодифікації міжнародного приватного права, його сутність та значення.
- Види кодифікації в міжнародному приватному праві та характерні їх особливості.

Тема 2. Колізійні норми міжнародного речового права.

Інвестиції.

Завдання 1. Визначити найбільш поширені види колізійних прив'язок щодо речових прав.

Завдання 2. Проаналізувати умови застосування Віденської конвенції про договори міжнародної купівлі–продажу товарів від 11 квітня 1980 року.

Питання для самоконтролю

- Вільні економічні зони та порядок здійснення підприємницької діяльності у таких зонах.
- Поняття офшорних зон. Особливості здійснення підприємницької діяльності у офшорних зонах.
- Правове регулювання переміщення культурних цінностей та операцій з ними в Україні.

Тема 3. Колізійні питання міжнародних договірних зобов'язань.

Завдання 1. Проаналізувати співвідношення понять «договір у міжнародному приватному праві» та «зовнішньоекономічна угода».

Завдання 2. З'ясувати, яка форма зовнішньоекономічних договорів передбачена законодавством різних країн ?

Завдання 3. Охарактеризувати правові проблеми вибору права щодо різних частин правочину.

Питання для самоконтролю

- Гаазька конвенція 1986 р. про право застосовуване до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів та її співвідношення із положеннями українського законодавства.
- Конвенція про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу 1974 р. та правила її застосування.
- Правила про межі відповідальності перевізників у міжнародному приватному праві.
- Інтернет та питання укладення угод і договорів в міжнародному цивільному та торговому обороті.
- Інкасо: поняття, джерела правового регулювання та механізм застосування.
- Особливості використання банківських гарантій в міжнародному обороті.
- Найбільш часто використовувані валютні умови у зовнішньоекономічних договорах.

Тема 4. Позадовіріні зобов'язання та їх колізійне регулювання

Завдання 1. З'ясувати особливості визначення права, яке підлягає застосуванню при порушенні особистих немайнових прав.

Питання для самоконтролю

- Регулювання деліктних зобов'язань у правовідносинах з іноземним елементом у внутрішньому законодавстві України.
- Міжнародні конвенції з питань деліктних зобов'язань.
- Норми про деліктні зобов'язання в міжнародних договорах України.

Тема 5. Колізійні питання міжнародних трудових правовідносин

Завдання 1. З'ясувати порядок отримання дозволів на використання праці іноземців в Україні.

Завдання 2. Проаналізувати основні напрямки діяльності Міжнародної організації праці у сфері міжнародних трудових відносин.

Питання для самоконтролю

- Обмеження працездатності іноземців в Україні.
- Робота на спільних підприємствах в міжнародних організаціях.
- Трудові права українських громадян за кордоном: контракт з іноземною організацією і відрядження.
- Питання соціального забезпечення в міжнародному приватному праві.
- Діяльність і конвенції Міжнародної організації праці.
- Двосторонні угоди України з питань праці та їх базові положення.

Тема 6. Проблеми колізійного регулювання у міжнародному сімейному та спадковому праві

Завдання 1. Проаналізувати положення консульських конвенцій України з питань опіки і піклування.

Завдання 2. З'ясувати особливості правового регулювання питань спадкування в договорах про правову допомогу за участю України.

Питання для самоконтролю

- Міжнародні конвенції з питань усиновлення.
- Порядок усиновлення.
- Опіка і піклування: загальні вимоги і колізійні прив'язки.
- Положення консульських конвенцій України та Конвенції про правову допомогу країн СНД з питань опіки і піклування.
- Матеріально-правове регулювання міжнародних спадкових правовідносин в Україні та іноземних державах.
- Положення договорів про правову допомогу та консульських угод щодо спадкування.
- Перехід майна у спадок державі, а також державним органам і громадським організаціям

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refere* – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Теми рефератів-оглядів

1. Сучасні теорії міжнародного приватного права.
2. Кодифікація норм міжнародного приватного права: проблеми та перспективи. Міжнародний торговий звичай, міжнародні правила тлумачення торгових умов (ІНКОТЕРМС).
3. Сучасні проблеми колізійного права.
4. Сутність конфлікту кваліфікацій в міжнародному приватному праві.
5. Особливості застосування права країн з множинністю правових систем.
6. Проблема застосування права невизнаних держав в МПП. Застереження про публічний порядок в МПП.
7. Вирішення проблеми зворотного відсилання та відсилання до права третьої країни в законодавстві України та іноземних держав.
8. Автономія волі сторін.
9. Застосування імперативних норм в МПП.
10. «Обхід закону» в міжнародному приватному праві.
11. Правовий статус фізичних осіб в міжнародному приватному праві.
12. Опіка та піклування в МПП.
13. Проблеми визначення особистого закону юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
14. Особливості правового статусу транснаціональних корпорацій.
15. Правовий статус держави та міжнародних організацій як учасників міжнародних цивільно-правових відносин.
16. Основні доктрини імунітету держави та їх зміст.
17. Тенденції розвитку правового регулювання імунітету держави.
18. Право власності в МПП: колізійно-правове та матеріально-правове регулювання.
19. Міжнародно-правовий захист іноземних інвестицій.
20. Приватизація та націоналізація в міжнародному приватному праві.
21. Міжнародно-правові засади авторського права та суміжних прав.
22. Охорона творів українських авторів за кордоном.
23. Міжнародно-правова охорона промислової власності.
24. Міжнародно-правова охорона загальновідомих товарних знаків.
25. Правове регулювання міжнародного трансферу технологій.
26. Особливості регулювання авторських прав у кіберпросторі.
27. Міжнародно-правова уніфікація права зовнішнь-економічних правочинів.
28. Теорія *lex mercatoria* та недержавне регулювання зовнішньоекономічних правочинів.
29. Принцип автономії волі у зовнішньоекономічних правочинах.
30. Договір міжнародної купівлі-продажу товарів.
31. Роль міжнародних організацій у правовому регулюванні зовнішньоекономічних відносин.
32. Зобов'язання, що виникають внаслідок завдання шкоди в МПП.
33. Колізійне регулювання шлюбно-сімейних відносин.
34. Зобов'язання щодо утримання в міжнародному сімейному праві. Міжнародне усиновлення.
35. Колізійні питання спадкування.
36. Конвенційне регулювання спадкових відносин в МПП.

37. Колізійне регулювання трудових відносин в міжнародному приватному праві. Правове регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства в Україні.
38. Принцип *lege fori* у процесуальній діяльності судових органів. Міжнародна підсудність: колізійно-правове та матеріально-правове регулювання.
39. Міжнародна правова допомога.
40. Право, що регулює діяльність міжнародного комерційного арбітражу, – *lex arbitri*.
41. Методи визначення належного до застосування права в арбітражному провадженні: *voie indirecte*, *voie directe*, доктрина *trunc commun*.
42. Питання імунітету держави при розгляді інвестиційних спорів у міжнародних арбітражних установах.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Правова природа методів правового регулювання в міжнародному приватному праві (МПрП).
2. Поняття і сутність колізійного методу правового регулювання.
3. Зміст матеріального методу правового регулювання в МПрП.
4. Завдання та тенденції розвитку сучасного МПрП.
5. Сучасний стан правового регулювання МПрП в Україні: досягнення та перспективи розвитку.
6. Колізії законів і їх види (просторові, інтерперсональні та інтертемпоральні).
7. «Приховані» та «дійсні» колізії законів.
8. Поняття і значення колізійних норм.
9. Структура колізійної норми.
10. Види колізійних норм.
11. Функції колізійних норм, їх природа і співвідношення з нормами інших галузей права.
12. Значення поділу колізійних норм на «гнучкі» та «жорсткі».
13. Типові колізійні прив'язки та сфера їх застосування в МПрП.
14. Принцип «найбільш тісного зв'язку», його значення в сучасному колізійному праві і форми прояву.
15. Принцип автономії волі сторін: сутність, відмінність від колізійної прив'язки, сфера застосування, межі і обмеження у застосуванні.
16. Проблеми правової кваліфікації в МПрП.
17. Первинна і вторинна кваліфікація в МПрП.
18. Способи подолання «конфлікту кваліфікацій».
19. Підстави та порядок застосування іноземного права в Україні.
20. Обмеження застосування іноземного права: негативне та позитивне застереження про публічний порядок.
21. Обхід закону в МПрП.
22. Зворотня відсилка: поняття, основні підходи щодо розуміння сутності.
23. Поняття та шляхи подолання «колізії колізій».
24. Відсилка до права третьої держави і способи її подолання.
25. Імперативні норми та їх сутність в МПрП.
26. Колізійне регулювання права власності та інших речових прав в МПрП.
27. Закон місця знаходження речі як колізійний принцип МПрП.
28. Спеціальні колізійні прив'язки для окремих питань, пов'язаних з речово-правовими відносинами.
29. Матеріально-правове регулювання права власності в МПрП.
30. Кваліфікація понять «рухоме» та «нерухоме» майно в різних країнах.
31. Право власності на валютні цінності в МПрП.
32. Правове регулювання іноземних інвестицій: поняття, форми і види інвестицій.
33. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні та за кордоном.

34. Суб'єкти інвестиційної діяльності.
35. Обмеження і стимулювання інвестиційної діяльності.
36. Захист іноземних інвестицій міжнародними договорами.
37. Вільні економічні зони та іноземні інвестиції.
38. Поняття та порядок здійснення підприємницької діяльності в офшорних зонах.
39. Порядок управління та розпорядження власністю України та фізичних і юридичних осіб, яка знаходиться за кордоном.
40. Імунітет власності іноземної держави.
41. Проблеми захисту права власності на культурні цінності.
42. Правове регулювання переміщення культурних цінностей та операцій з ними в Україні.
43. Джерела правового регулювання механізму вчинення правочинів в МПрП.
44. Поняття, види і особливості зовнішньоекономічних контрактів.
45. Форма, порядок підписання і строк дії зовнішньоекономічних договорів (контрактів) в Україні.
46. Колізійні питання зобов'язального права в МПрП.
47. Сфера дії зобов'язального статуту.
48. Право, застосовуване до форми та змісту угод і договорів.
49. Уніфіковані норми щодо міжнародної купівлі-продажу.
50. Віденська конвенція 1980 р. про договори міжнародної купівлі-продажу.
51. Гаазька конвенція 1986 р. про право застосовуване до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів.
52. Принципи УНІДРУА.
53. ІНКОТЕРМС: поняття і правила застосування.
54. Позовна давність в міжнародному приватному праві.
55. Інтернет та питання укладення угод і договорів в міжнародному цивільному та торговому обороті.
56. Поняття та види міжнародних розрахункових відносин.
57. Основні форми розрахунків в МПрП.
58. Особливості використання банківських гарантій в міжнародному обороті.
59. Специфіка використання векселя і чеку в міжнародному торговому обороті.
60. Акредитив в міжнародних відносинах: поняття, механізм, види.
61. Інкасо: поняття, механізм здійснення.
62. Система валютних розрахунків в МПрП.
63. Найбільш часто використовувані валютні умови у зовнішньоекономічних договорах.
64. Колізійне регулювання деліктних зобов'язань в праві України та зарубіжних країн.
65. Сфера дії деліктного статуту.
66. Специфіка регулювання деліктних зобов'язань в англо-американській системі права.
67. Особливості матеріально-правового регулювання деліктних правовідносин з іноземним елементом в Україні.
68. Міжнародні договори в сфері правового регулювання деліктних зобов'язань.
69. Колізійні питання відносин з безпідставного збагачення в праві України і іноземних держав.
70. Колізійне регулювання відносин із ведення чужих справ без доручення в праві України та іноземних держав.
71. Передумови виникнення міжнародного спадкування.
72. Міжнародно-правове та національне регулювання спадкових правовідносин.
73. Колізійне регулювання міжнародного спадкування.
74. Колізійні прив'язки спадкування. Сфера дії спадкового статуту.
75. Матеріально-правове регулювання міжнародних спадкових правовідносин в Україні та іноземних державах.
76. Спадкові права іноземців в Україні.
77. Спадкові права громадян України за кордоном.
78. Положення договорів про правову допомогу та консульських угод щодо спадкування.
79. Перехід майна у спадок державі, а також державним органам і громадським організаціям.
80. Колізійно-правове регулювання сімейних відносин в праві України та іноземних держав.

81. Шлюб в міжнародних відносинах.
82. Укладення шлюбу українських громадян з іноземцями за кордоном.
83. Консульські шлюби.
84. Розірвання шлюбу.
85. Визнання в Україні шлюбів укладених за кордоном.
86. Недійсність шлюбу.
87. Міжнародне усиновлення (удочеріння).
88. Міжнародні конвенції з питань усиновлення.
89. Колізійні питання усиновлення.
90. Порядок усиновлення.
91. Опіка і піклування: загальні вимоги і колізійні прив'язки.
92. Положення консульські конвенцій України та Конвенції про правову допомогу країн СНД з питань опіки і піклування.
93. Передумови виникнення міжнародних трудових відносин.
94. Діяльність і конвенції Міжнародної організації праці.
95. Трудові права іноземців в Україні: контракт з українською організацією і відрядження.
96. Обмеження працездатності іноземців в Україні.
97. Робота на спільних підприємствах в міжнародних організаціях.
98. Трудові права українських громадян за кордоном: контракт з іноземною організацією і відрядження.
99. Питання соціального забезпечення в МПрП.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Поняття і сутність колізійного методу правового регулювання
2. Вимоги до форми зовнішньоекономічних договорів (контрактів).
3. Особливості розгляду спорів в порядку арбітражу *ad hoc*.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

Рис. 2.1. Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни «Теоретичні засади колізійного регулювання міжнародних приватно-правових відносин», обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 4 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій			
			1	2	3	4
1.	Денна	4	2,5	2,5	2,5	2,5
2.	Заочна	4	1,5	1,5	1	1

2.3. З навчальної дисципліни «Теоретичні засади колізійного регулювання міжнародних приватно-правових відносин» передбачено проведення 3 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 6 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	6 тем	Номер теми						Усього балів
		1	2	3	4	5	6	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу							
	денна форма навчання	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	2	11
	заочна форма навчання	4	4	4	4	4	2	22
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання							
	денна форма навчання				9			9
	заочна форма навчання				18			18
3.	Усього балів							
	денна форма навчання							20
	заочна форма навчання							40

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Агамагомедова С. А. Взаимовлияние международного и национального права в сфере трансграничной защиты прав интеллектуальной собственности. *Журнал российского права*. 2013. № 12. С. 122–129.

2. Александров О.В. Колізійні прив'язки в регулюванні трудових правовідносин з іноземним елементом. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2019. №1. С.98-106.
3. Ануфриева Л. П. Международное частное право : учебник. Т. 1. М. : Изд. БЕК, 2002. – 288 с.
4. Асосков А. Коллизионное регулирование различных видов трансграничных договоров с участием потребителя *Хозяйство и право*. 2011. № 5. С. 21–35.
5. Баймуратов М. О. Міжнародне приватне (колізійне) право України: правосуб'єктність осіб (теоретико-методологічні аспекти): моногр. Суми: Унів. кн., 2009. 252 с.
6. Богуславский М. М. Международное частное право : учебн. пособ. М. : Юристь, 2001. 604 с.
7. Вилкова Н. Г. Унификация коллизионных норм в странах СНГ. *Хозяйство и право*. 1998. № 10. С. 91.
8. Войтович С. А. О делении международного права на публичное и частное. *Український часопис міжнародного права*. 2002. № 3. С. 67–72.
9. Гаврилов В. В. Международное частное право : курс лекций. М. : Былина, 2001. 270 с.
10. Галущенко Г. В. Особливості колізійних норм міжнародних договорів України про правову допомогу. *Держава і право: Збірник наукових праць*; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. 2000. № 5. С. 362–365.
11. Жушман В. П., Шуміло І. А. Міжнародне приватне право : підручник. Х. : Право, 2011. 320 с.
12. Задорожна С.М. Гарантованість дотримання загальних принципів міжнародного права // *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 6. URL: http://lsej.org.ua/6_2017/108.pdf
13. Задорожна С.М. Зародження загальних принципів права як джерела міжнародного права. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. Науковий збірник: Спеціальний випуск: Частина 2. Дніпровський нац. ун-т імені Олеся Гончара, 2017. С.222- 226.
14. Задорожна С.М. Основні принципи докласичного міжнародного права. *Український часопис міжнародного права*. 2017. № 4. С.22-31.
15. Задорожна С.М., Маник А.З. Внесок наукової спадщини О.В. Задорожного у сучасне розуміння основних принципів міжнародного права. *Український часопис міжнародного права*. 2017. Спецвипуск присвячений пам'яті професора О.В. Задорожного С. 74-80.
16. Задорожна С.М., Маник А.З. Становлення та розвиток науки міжнародного права в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. *Український часопис міжнародного права*. 2018. № 2. С.22-29.
17. Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. Посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 111 с.
18. Кисіль В. І. Актуальні проблеми кодифікації міжнародного приватного права. Категорія публічного порядку в міжнародному приватному праві. *Держава і право: Збірник наукових праць* ; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. 2001. № 10. С. 437–445.
19. Кисіль В. І. Судова практика як чинник розвитку норм та інститутів міжнародного приватного права. *Вісник Верховного Суду України*. 2001. № 3. С. 28–30.
20. Кисіль В. І. Міжнародне приватне право: питання кодифікації: монографія. Київ : Україна, 2005. 480 с.
21. Кичигина И. Л. Коллизии в международном частном праве: метод регулирования. / *Вестник МГУ*. 1987. № 6. С. 78–84.
22. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями). – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
23. Матіяш О. Нові підходи гаазької конференції до систематизації норм міжнародного приватного права. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 1. С.14-19.
24. Мережко О. Міжцивілізаційні колізії в міжнародному приватному праві. *Юридичний журнал*. 2009. № 5. С. 34–36.
25. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.

26. Мирзоев Р. А. Суть и содержание защиты имущественных прав иностранных физических и юридических лиц. *Право і суспільство*. 2011. № 4. С. 236–242.
27. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2015. 320 с.
28. Міжнародне приватне право. Загальна частина : підручник. За заг. ред. проф. А. С. Довгерта, проф. В. І. Кисіля ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К. : Правова єдність : Алерта, 2012. 374 с.
29. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник. / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
30. Міжнародне приватне право: навчальний посібник. Видання 4-е, доповнене / Укл. Вайцеховська О.Р., Руденко О.В. Чернівці: Черн.нац.ун-т, 2017. 308 с.
31. Міжнародне приватне право: Науково-практичний коментар Закону / За ред. А.С. Довгерта. Харків : Одісей, 2008. 352 с.
32. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. 2-ге видання. К.: Алерта, 2014. 656 с.
33. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : навч. посіб. 2-е вид., змін. та допов. К. : КНТ, 2010. 344 с.
34. Фединяк Г. С., Фудиняк Л.С. Міжнародне приватне право : підручник Київ : Алерта, 2017. 503 с.
35. Фединяк, Г. С., Фудиняк Л.С. Довідник з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ : Алерта, 2019. 234 с.
36. Чубарєв В. Л. Міжнародне приватне право: підручник. К. : Атіка, 2006. 608 с.
37. Шевченко Л.А. Сутність та значення принципу автономії волі в міжнародному приватному праві. *Молодий вчений*. 2019 р. № 4 (68). С. 165-168.

Тема 2

1. Белов А. П. Международное предпринимательское право : учебн. пособ. М. : Юстициформ, 2001. 336 с.
2. Боярська З. І. Міжнародне комерційне право : навч. посібн. К. : КНЕУ, 2001. 143 с.
3. Бужигаева Т. Е. Международное частное право: учеб. пособ. М.: Высш. шк., 2005. 167 с.
4. Виговський О. І. Концептуальні засади вирішення колізій у сфері міжнародного речового права. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2011. № 5. С. 66 - 71.
5. Виноградова Г. В. Інвестиційний позиковий кредитний договір у правовому регулюванні зовнішньоекономічних відносин. *Суспільство. Держава. Право*. 2003. № 3. С. 6–10.
6. Гаврилов В. В. Международное частное право. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Норма, 2006. 400 с.
7. Гетьман-Павлова И. В. Международное частное право: учебник. М.: Эксмо, 2005. 752 с.
8. Діковська І.А. Колізійне регулювання речових відносин у праві України, Швейцарії, Угорщини та ЄС. *Журнал східноєвропейського права*. № 62. 2019. С. 15-22.
9. Жушман В. П., Шуміло І. А. Міжнародне приватне право : підручник. Х. : Право, 2011. 320 с.
10. Конвенція про правову допомогу і відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах: від 22.01.1993 URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/997_009
11. Международное частное право: краткий курс / под ред. док. юрид. н. Н. И. Марышевой. М.: Юридическая фирма «КОНТРАКТ», «ИНФРА-М», 2001. 284 с.
12. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
13. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Офіційний вісник України*. 2012. № 32. С. 9.
14. Михайлів М. О. Особливості колізійного регулювання права власності та інших речових прав у міжнародному приватному праві. *Право України*. 2013. № 7. С. 71–81.

15. Міжнародне приватне право : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Аляб'єва Н. В. та ін. ; за ред. С. Г. Кузьменка. К. : Центр учбової літератури, 2010. 315 с.
16. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. М. Батигіна та ін. ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2011. 319 с.
17. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2015. 320 с.
18. Міжнародне приватне право. Загальна частина : підручник: за заг. ред. проф. А. С. Довгерта, проф. В. І. Кисіля ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К. : Правова єдність : Алерта, 2012. 374 с.
19. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
20. Міжнародне приватне право: Науково-практичний коментар Закону / За ред. А.С. Довгерта. Харків : Одісей, 2008. 352 с.
21. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. 2-ге видання. К.: Алерта, 2014. 656 с.
22. Про зовнішньоекономічну діяльність від 16. 04. 1991 р. *Відомості Верховної Ради*. 1991. № 29. Ст. 377.
23. Про інвестиційну діяльність: Закон України від від 18. 09. 1991 р. *Відомості Верховної Ради*. 1991. №47. Ст. 646.
24. Про інвестування майнових цінностей резидентами за межами України: Указ Президента України від 13. 09. 1995 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/839/95>
25. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 32. Ст. 422.
26. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. ст. 540.
27. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19. 03.1996 р. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 19. Ст. 80.
28. Фединяк Г. С. Міжнародне приватне право : підруч. 3.вид., доп. і перероб. К. : Атіка, 2005. 544 с.
29. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: підручник К. : Атіка, 2009. 500 с.
30. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16. 01. 2003 р. *Відомості Верховної Ради* . 2003. №№ 40–44. Ст. 356.
31. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: Підручник: К. : Атіка, 2006. 608 с.
32. Шупінська О. Колізійне регулювання відносин власності в міжнародному приватному праві деяких країн Європейського Союзу. *Право України*. 2007. № 12. С. 130–134.
33. Юлдашев О. Х. Міжнародне приватне право: Академічний курс : підручник для студ. вищих навч. закл. К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2004. 528 с.

Тема 3

1. Акименко О. Ю. Формування механізму сучасного регулювання зовнішньоекономічної діяльності як важливої передумови розвитку експортно орієнтованого виробництва. *Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Випуск 24. частина 1. 2019. С. 5-9.
2. Белоглавок О. Міжнародне контрактне право: К.: Таксон, 2000. 270 с.
3. Богуславский М. М. Международное частное право: учебник. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Юристъ, 1999. 408 с.
4. Бужигаева Т. Е. Международное частное право: учеб. пособ. М.: Высш. шк., 2005. 167 с.
5. Вилкова Н. Г. Исторические аспекты унификации права международных контрактов *Хозяйство и право*. 1997. № 6. С. 139–147.
6. Віденська конвенція про договори міжнародної купівлі-продажу товарів 1980 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_003
7. Гаврилов В. В. Международное частное право. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Норма, 2006. 400 с.

8. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16. 01. 2003 р. *Відомості Верховної Ради*. 2003. № 18 22. Ст. 144.
9. Гражданское право США. (Право торгового оборота) / под ред. Е. А. Флейшица. М.: Издательство иностранной литературы, 1961. 774 с.
10. Деркач Э.М. Правовое регулирование перевозки грузов железнодорожным транспортом: монография / Донецкий национальный ун-т. Донецк : Юго-Восток, Лтд, 2008. 182 с. 69.
11. Діковська І.А. Принципи правового регулювання міжнародних приватних договірних зобов'язань: монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 462 с.
12. Єрмакова О. А., Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність регіону: навчальний посібник. Одеса: Фенікс, 2013. 332 с.
13. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с.
14. Кибенко О. Р. Міжнародне приватне право: навч.-практ. посіб. Х.: Еспада, 2003. 512 с.
15. Коломацька С. П. Зовнішньоекономічна діяльність в Україні: правове регулювання та гарантії здійснення: навч. посіб. К.: Професіонал, 2004. 288 с.
16. Конвенція про дорожні знаки і сигнали 1968 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
17. Конвенція про позовну давність в міжнародній купівлі-продажу товарів 1974 р. URL: http://zakon№3.rada.gov.ua/laws/show/995_002
18. Конвенція про шляховий рух 1968 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
19. Международное коммерческое право: учеб. пособие / С-Петербур. фил. Ин-та государства и права РАН / под общ. ред. В. Ф. Попондопуло. М.: Омега-Л, 2006. 472 с. 23. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. для студ. вузів / В. І. Саллі, О. В. Трифонова, В. Я. Швець. К.: Професіонал, 2003. 167 с.
20. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
21. Міжнародна конвенція про уніфікацію деяких правил, що стосуються перевезення пасажирів морем 1961 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
22. Міжнародна торгівля: підручник. / За ред. Ю. Г. Козака. Київ-Катовіце-Краков: ЦУЛ, 2015. 272 с.
23. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. М. Батигіна та ін. ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2011. 319 с.
24. Міжнародне приватне право. Загальна частина : підручник / А. С. Довгерт та ін.; за заг. ред. проф. А. С. Довгерта, проф. В. І. Кисіля ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К. : Правова єдність : Алерта, 2012. 374 с.
25. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
26. Монреальська конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень 1999 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
27. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки з питань європейської інтеграції України від 06. 09. 2001 р. № 201 URL: <http://zakon№4.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>
28. Поляк О.І. Господарсько-правове забезпечення здійснення зовнішньоекономічної діяльності в умовах СОТ: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право», Харків, 2016. 22 с.
29. Правила безпечного перевезення радіоактивних речовин (МАГАТЕ) 1989 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
30. Про зовнішньоекономічну діяльність від 16. 04. 1991 р. *Відомості Верховної Ради*. 1991. № 29. Ст. 377.
31. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 32. Ст. 422.
32. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. ст. 540.
33. Про регулювання товарообмінних (обмінних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 р. URL: <http://zakon№4.rada.gov.ua/laws/show/351-14>

33. Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті: Постанова Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 21. 06. 1995 р. № 444 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/444-95-%D0%BF>
34. Розенберг М. Г. Контракт международной купли-продажи. Современная практика заключения. Разрешение споров. М.: МЦФЭР, 1996. 170 с.
35. Руденко О.В. Правовий аналіз імплементації стандартів євроінтеграції у процес розвитку туристичних відносин України *Journal of Eastern European Law / Журнал східноєвропейського права*. 2018. № 56 С. 47-54.
36. Тынель А. Курс международного торгового права. 2-е изд. Мн.: Амалфея, 2000. 704 с.
37. Угода про загальні умови виконання міжнародних пасажирських перевезень автобусами 1970 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
38. Фединак Г.С. Міжнародне приватне право: підручник К. : Атіка, 2009. 500 с.
39. Феонова Л. А. Внешнеэкономические контракты. М.: ПРИОР, 1998. 432 с.
40. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А. В. Хомутенко, О.Г. Волкова Харків : «Діса плюс », 2018. 370 с.
41. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16. 01. 2003 р. *Відомості Верховної Ради* . 2003. №№ 40–44. Ст. 356.
42. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: Підручник / К. : Атіка, 2006. 608 с.
43. Шимон С. І. Цивільне та торгове право зарубіжних країн: навч. посіб. (Курс лекцій). К.: КНЕУ, 2004. 220 с.
44. Щокіна О. О. Правові звичаї міжнародної торгівлі як джерело міжнародного приватного права: автореф. дис. канд. юрид. наук. Харків, 2005. 23с.

Тема 4

1. Борисова Ю.Є. Підстави виникнення деліктних зобов'язань у цивільному праві України та США. Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. *Правознавство*. 2019. Т. 24. Вип. 1(34). С.193-199.
2. Європейська ландшафтна конвенція від 7 вересня 2005 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_154
3. Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ) від 18 вересня 1975 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_217
4. Жушман В. П., Шуміло І.А. Міжнародне приватне право : підручник. Х. : Право, 2011. 320 с.
5. Кабатова Е. В. Деликты в международном частном праве. *Государство и право*. 1992. № 9. С. 100–107.
6. Конвенция о мирном решении международных столкновений от 18 октября 1907 г. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_938
7. Конвенция Организации Объединенных Наций о морской перевозке грузов от 31 марта 1978 г. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_391
8. Короткий Т. Р. Гражданская ответственность за ущерб от загрязнения морской среды / *Економіко-правові аспекти розвитку транспортних систем*: Збірник наукових праць. Одеса : Латстар, 2002. № 2. С. 102-116.
9. Косовская В. А. Особенности международных транспортных обязательств и их место в системе международного частного права. *Транспортное право*. 2004. № 1. С. 36–39.
10. Лукань М. О. Деліктні зобов'язання в інтелектуальній власності європейського союзу / *International scientific journal "Internauka." Series: "Juridical Sciences"* <http://www.inter-nauka.com/magazine/law/>
11. Мануїлова К.В. Система колізійних норм у сфері деліктних зобов'язань. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 4, 2016, с.80-82. URL : http://lsei.org.ua/4_2015/21.pdf
12. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права К.: Юстиніан, 2010. 320 с.

13. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2015. 320 с.
14. Міжнародне приватне право: Науково-практичний коментар Закону / За ред. А.С. Довгерта. Харків : Одісей, 2008. 352 с.
15. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. 2-ге видання. К.: Алерта, 2014. 656 с.
16. Трощенко І. О. Колізійне регулювання недоговірних зобов'язань в рамках двосторонніх угод про правову допомогу за участю України. Матер. Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка, фінанси, облік та право: стратегічні пріоритети розвитку в умовах глобалізації» / Зб. матер.конф. (20 квітня 2019 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2019. Частина 6. С.58-6.
17. Трощенко І.О. Процеси уніфікації міжнародного приватного права у сфері недоговірних зобов'язань та її основні результати. *Парадигма пізнання: Гуманітарні питання. Науковий журнал*. 2015. № 8. С. 56-76.
18. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: підручник К. : Атіка, 2009. 500 с.
19. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: підручник. К. : Атіка, 2006. 608 с.

Тема 5

1. Вишновецька С. В., Корнеєв Ю. В. Трудове право України: Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2019. 164 с.
2. Жушман В. П. Міжнародне приватне право : підручник Х. : Право, 2011. 320 с.
3. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
4. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2015. 320 с.
5. Міжнародне приватне право. Загальна частина : підручник / А. С. Довгерт та ін.; за заг. ред. проф. А. С. Довгерта, проф. В. І. Кисіля ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К. : Правова єдність : Алерта, 2012. 374 с. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
6. Міжнародне приватне право: Науково-практичний коментар Закону / За ред. А.С. Довгерта. Харків : Одісей, 2008. 352 с.
7. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. 2-ге видання. К.: Алерта, 2014. 656 с.
8. Ольховик Л.А. Міжнародно-правове регулювання праці моряків. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 2. С. 386-388.
9. Островець А. М. Конвенції міжнародної організації праці як джерела трудового права України. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 6. 2019. С. 204-206.
10. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: підручник. К. : Атіка, 2009. 500 с.
11. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: К. : Атіка, 2006. 608 с.
12. Шевченко Л. А. Сутність та значення принципу автономії волі в міжнародному приватному праві. *Молодий вчений*. 2019. № 4(1). С. 165-168. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_4%281%29__41

Тема 6

1. Гаврилов В. В. Международное частное право. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Норма, 2006. 400 с.
2. Гетьман-Павлова И. В. Международное частное право: учебник. М.: Эксмо, 2005. 752 с.
3. Дякович М. М. Сімейне право : навч. посіб. Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. К. : Правова єдність, 2009. 512 с.

4. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми від 20.05.1980 URL: http://zako№3.rada.gov.ua/laws/show/994_327
5. Європейська конвенція про здійснення прав дітей від 25.01.1996 URL: http://zako№4.rada.gov.ua/laws/show/994_135
6. Жушман В. П., Шуміло І.А. Міжнародне приватне право : підручник Х. : Право, 2011. 320 с.
7. Калакура В. Я. Особливості колізійного та уніфікаційного регулювання укладення шлюбу. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки.* 2017. № 3. С. 79-84.
8. Калакура В. Я. Особливості колізійного та уніфікаційного регулювання укладення шлюбу // *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки.* 2017. № 3. С. 79-84. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjju_2017_3_17
9. Кисіль В. І. Спадкові відносини в сучасному міжнародному приватному праві. *Право України.* 2013. № 7. С. 154–182.
10. Конвенція ООН про права дитини від 20.11.1989 року (дата набуття чинності для України 27.09.1991 року). *Зібрання чинних міжнародних договорів України.* 1990 р. № 1. Ст. 205.
11. Конвенція про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання від 02.10.1973 URL http://zako№4.rada.gov.ua/laws/show/973_001
12. Конвенція про контакт з дітьми від 15.05.2003 URL: http://zako№4.rada.gov.ua/laws/show/994_659
13. Конвенція про правову допомогу і відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах: від 22.01.1993 URL: http://zako№0.rada.gov.ua/laws/show/997_009
14. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16. 01. 2003 р. *Відомості Верховної Ради .* 2003. №№ 40–44. Ст. 356.
15. Конвенція про стягнення аліментів за кордоном від 20.06.1956 URL: http://zako№4.rada.gov.ua/laws/show/995_425
16. Конвенція про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей від 19.10.1996 URL: http://zako№2.rada.gov.ua/laws/show/973_002
17. Косарева И. А. Институт брака: сравнительно-правовое исследование. М.: Юрлитинформ, 2009. 288 с.
18. Лепех С. М. Сімейне право України : навч. посіб. Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Л. : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. 316 с.
19. Лунц Л. А. Курс международного частного права: в 3 т. М.: Спарк, 2002. 1007 с.
20. Матвеева Н. А. Сравнительное брачное право России, Украины и Беларуси: учеб. пособие. М.: Издательство Юрлитинформ, 2008. 216 с.
21. Международное коммерческое право: учеб. пособие / С-Петербур. фил. Ин-та государства и права РАН / под общ. ред. В. Ф. Попондопуло. М.: Омега-Л, 2006. 472 с.
22. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного та приватного права. К.: Юстиніан, 2010. 320 с.
23. Михайлів М. Міжнародні договори України про правову допомогу в цивільних справах як джерело правового регулювання спадкування за заповітом у міжнародному приватному праві. *Підприємництво, господарство і право.* 2018. №10. С. 229-233.
24. Михайлів М.О. Уніфікація колізійних норм у сфері спадкових відносин. *Часопис Київського університету права.* 2019. №2. С.131-136.
25. Міжнародне приватне право : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Аляб'єва Н. В. та ін. ; за ред. С. Г. Кузьменка. К. : Центр учбової літератури, 2010. 315 с.
26. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2011. 319 с.
27. Міжнародне приватне право : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В. А. Бігун, Є. М. Білоусов, І. М. Жуков ; за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х. : Право, 2015. 320 с.

28. Міжнародне приватне право. Актуальні проблеми / ред. А. С. Довгерт. К. : Український центр правничих студій, 2001. 334 с.
29. Міжнародне приватне право. Загальна частина : підручник / А. С. Довгерт та ін.; за заг. ред. проф. А. С. Довгерта, проф. В. І. Кисіля ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. К. : Правова єдність : Алерта, 2012. 374 с.
30. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. К.: Алерта, 2013. 400 с.
31. Міжнародне приватне право: Науково-практичний коментар Закону / За ред. А.С. Довгерта. Харків : Одісей, 2008. 352 с.
32. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 р. № 2398-VI. *Голос України* від 27.07.2010. № 137.
33. Про затвердження Переліку захворювань, за наявності яких особа не може бути усиновлювачем: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.08.2008 року № 479. *Офіційний вісник України*. 2008. № 82. Ст. 2784.
34. Про затвердження Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України: Наказ Міністерства юстиції України та Міністерства закордонних справ України від 27.12.2004 року № 142/5/310. *Офіційний вісник України*. 2004. № 52. Ст. 3492.
35. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Наказ Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5. *Офіційний вісник України*. 2012. 17. Ст. 66.
36. Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2008 року № 905. *Офіційний вісник України*. 2008. № 79. Ст. 2660.
37. Про затвердження Порядку стягнення аліментів на дитину (дітей) у разі виїзду одного з батьків для постійного проживання в іноземній державі, з якою не укладено договір про подання правової допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 року № 1203. *Офіційний вісник України*. 2002. № 34.
38. Гаврилов В. В. Международное частное право. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Норма, 2006. 400 с.
39. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 32. Ст. 422.
40. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. ст. 540.
41. Про порядок та умови прийому громадян України, які проживають за межами України, та іноземців, які бажають усиновити дитину в Україні, для подання ними справ: Наказ Міністерства соціальної політики від 17.11.2011 № 445. *Офіційний вісник України*. 2011 № 97. Ст. 183. 26
42. Сімейне право : підручник / Л. М. Баранова та ін. ; за заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Жилінкової ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". 4-те вид., переробл. і допов. Х. : Право, 2012. 320 с.
43. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року № 2947-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. Ст. 135.
44. Степанюк А. А. Коллизии наследования в международном частном праве : монография / Харьков : Фоліо, 2004. 160 с.
45. Фединак Г.С. Міжнародне приватне право: підручник К. : Атіка, 2009. 500 с.
46. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: навч. посіб. К.: Атака, 2006. 608 с.
47. Юлдашев О. Х. Міжнародне приватне право: Академічний курс : підручник для студ. вищих навч. закл. К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2004. 528 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> - Веб-портал Верховної Ради України

2. <http://www.ccu.gov.ua> - Веб-сайт Конституційного Суду України
3. <https://supreme.court.gov.ua/supreme> - Веб-сайт Верховного Суду
4. <http://www.president.gov.ua> - Веб-портал Адміністрації Президента України
5. <http://www.kmu.gov.ua> - Веб-портал Кабінету Міністрів України
6. <http://mon.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
7. <http://www.minagro.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
8. <http://mvs.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України
9. <http://www.menr.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства екології та природних ресурсів України
10. <http://www.me.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
11. <http://www.mincult.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства культури України
12. <http://www.mil.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства оборони України
13. <http://www.moz.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України
14. <http://mpe.kmu.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства енергетики та вугільної промисловості України
15. <http://www.msp.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства соціальної політики України
16. <http://www.mtu.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства інфраструктури України
17. <http://www.minfin.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства фінансів України
18. <http://www.minjust.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства юстиції України
19. <http://www.mfa.gov.ua> - Веб-сайт Міністерства закордонних справ України
20. http://www.state.gov/www/global/legal_affairs/private_intl_law.html
21. <http://www.unidroit.org/> <http://www.uncitral.org/>
22. <http://www.hcch.net/>
23. <http://www.wto.org/>
24. <http://lexmercatoria.org>
25. <http://cisgw3.law.pace.edu/cisg/links.html>
26. http://www.law.nyu.edu/library/foreign_intl/
27. <http://www.washlaw.edu/forint/>
28. <http://memory.loc.gov/law/GLINv1/GLIN.html>
29. <http://wwwsecure.law.cornell.edu/world/>
30. <http://www.asil.org/resource/Home.htm>

Розробники навчально-методичних матеріалів:

доцент кафедри міжнародного та європейського права, кандидат юридичних наук, доцент

_____ В.І.Нагнибіда

асистентка кафедри міжнародного та європейського права

_____ А.Ю. Кірик

__ _____ 2020 року

Схвалено кафедрою міжнародного та європейського права 13 січня 2020 року, протокол № 6.

Завідувач кафедри _____ О.Ю.Черняк

__ _____ 2020 року

Декан юридичного факультету

_____ С.А. Крушинський

__ _____ 2020 року

Погоджено методичною радою університету __ _____ 2020 року, протокол № ____.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун

__ _____ 2020 року

Обліковий обсяг – 1,7 ум.др.арк.